

MENSCH, MASKER EN KUNST

modeapparaat der schoonheidsmiddelen. Al wat een eigen uitdrukkingsvorm ontbeert en toch wil deelnemen aan iets algemeen, dat van den tijd wordt geacht, redt zich in deze gesloten vormen. Over alle angsten en vreezen, over alle kleinmoedigheid en armzaligheid heen, sluit zich het vreemde — leege of vervulde, wij weten het niet — masker der zorgvuldig bewerkte vrouwen. Dit masker daagt uit of het wacht af, maar in ieder geval verbergt het alle menschelijke bezieling, alle menschelijke vermoeidheid, vreugde en verdriet. En dat is voor velen een geruststelling. Er zijn zoodanig kwetsbare tijden, dat ze geen menschelijke bezieling verdragen. Iedere uiting zou een onbeheerschte gevoelsverlatenheid openbaren, men zou het uitsnikken, zonder een algemeen houvast. De maquillage is een laatste poging tot evenwichtsbewaring, een laatste redding voor de bekentenis van het ware gezicht. De afweer van het sentiment en van de biecht, van den lach en van de tranen. In de maquillage uit zich de obsessie van den tijd, die geen tranen wil en zelfs voor den doodsangst algemeene vormen scheidt, die iedereen aanvaardt.

★

Omstreeks 1905—1907 kwamen andere maskergebieden dan die der symbolisten in de kunstenaarsaandacht. Picasso en Braque zagen en kochten o.a. Afrikaansche maskers, die op zichzelf weer een groot arsenaal met onderlinge verschillen en schakeeringen vormen. Voor hun eigen kunstvoortbrenging, die uit het impressionisme wilde vrijkomen, was deze kennismaking een feit van betekenis. Een barbaarsch element drong

*Semboengalangoe - Figuur uit den Pandji-cyclus.
Dient voor de uitbeelding van een ijdele ridderfiguur
(Cheribon) - Verzameling Galestin*